

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра Практичної психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор навчально-наукового інституту

«Українська інженерно-педагогічна академія»

Денис КОВАЛЕНКО

« ___ » _____ 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні технології командної роботи та комунікації

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ третій (освітньо-науковий)

галузь знань _____ D Бізнес, адміністрування та право _____
(шифр і назва)

спеціальність _____ D3 Менеджмент _____
(шифр і назва)

освітня програма _____
(шифр і назва)

спеціалізація _____
(шифр і назва)

вид дисципліни _____ за вибором _____
(обов'язкова / за вибором)

інститут _____ ННІ «Українська інженерно-педагогічна академія» _____

2025 / 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою Навчально-наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія»

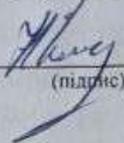
«25» червня 2025 року, протокол № 10

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: (вказати авторів, їхні наукові ступені, вчені звання та посади)
Наталія КУЧЕРЕНКО к.психол.н., доцент, доцент кафедри

Програму схвалено на засіданні кафедри

Протокол від «05» червня 2025 року, протокол № 11

В.о. Завідувачка кафедри практичної психології

(підпис)

Наталія КУЧЕРЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) _____
(назва освітньої програми)

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією
Навчально наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія»
(назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна)

Протокол від «24» червня 2025 року № 7

Голова науково-методичної комісії ННІ «УІПА»

(підпис)

Петров С.В.
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Сучасні технології командної роботи та комунікації» складена відповідно до освітньо-наукової програми «Менеджмент» підготовки третій (освітньо-науковий) рівнем вищої освіти

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Основною метою курсу є формування у студентів системи теоретичних знань і практичних навичок щодо організації ефективної командної взаємодії та побудови результативної професійної комунікації в сучасних умовах.

У процесі вивчення дисципліни студенти мають ознайомитися з основними підходами до формування та розвитку команд, сучасними моделями лідерства, методами фасилітації групової роботи, технологіями управління конфліктами, а також цифровими інструментами командної взаємодії. Засвоєння змісту матеріалу дисципліни передбачає опанування принципів ефективної міжособистісної та ділової комунікації, технік активного слухання, надання зворотного зв'язку, прийняття групових рішень, а також розвиток навичок співпраці, відповідальності та командної згуртованості.

Окрема увага приділяється формуванню здатності застосовувати сучасні комунікаційні технології у професійній діяльності, забезпечувати продуктивну взаємодію в офлайн- та онлайн-середовищі, а також розвивати власну комунікативну компетентність як складову професійної майстерності.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

1. **Ознайомлення здобувачів освіти** з теоретико-методологічними засадами командної роботи, сучасними моделями групової динаміки та принципами ефективної професійної комунікації.
2. **Формування уявлень** про особливості функціонування команд у різних професійних середовищах, етапи їх розвитку, ролі учасників та чинники командної згуртованості.
3. **Оволодіння сучасними технологіями та інструментами** організації командної взаємодії, прийняття групових рішень, фасилітації, медіації та управління конфліктами.
4. **Розвиток навичок ефективної ділової комунікації**, зокрема активного слухання, конструктивного зворотного зв'язку, ведення переговорів та публічної презентації результатів командної діяльності.
5. **Підготовка здобувачів освіти** до практичного застосування технологій командної роботи в професійній діяльності, з використанням сучасних цифрових платформ та засобів онлайн-комунікації.

Значення курсу полягає також у сприянні розвитку професійної комунікативної культури, формуванні лідерських якостей, здатності до

ефективної співпраці та відповідального прийняття групових рішень. Вивчення дисципліни сприяє розвитку гнучкості мислення, емоційного інтелекту, рефлексивності, уміння працювати в умовах невизначеності, а також розширенню професійного світогляду та готовності до продуктивної взаємодії в сучасному соціально-професійному середовищі.

1.3. Кількість кредитів 3

1.4. Загальна кількість годин 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

Обов'язкова / за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3	3
Семестр	
6-й	6
Лекції	
16 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	
28 год.	6 год.
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
46 год.	78 год.
у тому числі індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна

ЗК01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, опрацьовувати наукову літературу з управління та адміністрування та ефективно використовувати нову інформацію з різних джерел.

1.7. Заплановані результати навчання

РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми менеджменту державною та англійською мовами, кваліфіковано відобразити результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях..

1.8. Пререквізити

Філософія науки .Іноземна мова в академічному середовищі. Українське наукове мовлення.

Інформаційні технології в наукових дослідженнях. Теорія і методологія наукових досліджень Інноваційні педагогічні технології в закладах вищої освіти

2. Тематичний план навчальної дисципліни

1. **Тема 1.** Командна робота як соціально-психологічний феномен: історія становлення та сучасні підходи.
2. **Тема 2.** Теоретико-методологічні основи командної взаємодії: групова динаміка, ролі та етапи розвитку команди.
3. **Тема 3.** Лідерство в команді: стилі, функції та вплив на ефективність групової діяльності.
4. **Тема 4.** Сучасні технології ефективної комунікації: активне слухання, зворотний зв'язок, асертивність.
5. **Тема 5.** Конфлікти в команді: причини виникнення, стратегії управління та медіація.
6. **Тема 6.** Методи фасилітації та прийняття групових рішень: мозковий штурм, методи консенсусу, модерація.
7. **Тема 7.** Цифрові інструменти та онлайн-платформи для організації командної роботи.
8. **Тема 8.** Практичний кейс-аналіз та оцінювання ефективності командної діяльності.

3. Структура навчальної дисципліни

Назва розділів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		Л	П	с. р.		л	П	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Розділ 1								
Тема 1. Командна робота як соціально-психологічний феномен: історія становлення та сучасні підходи.	6	2	4	6				10
Тема 2. Теоретико-методологічні основи командної	6	2	4	6				10

взаємодії: групова динаміка, ролі та етапи розвитку команди.								
Тема 3. Лідерство в команді: стилі, функції та вплив на ефективність групової діяльності.	6	2	4	6	14	2	2	10
Тема 4. Сучасні технології ефективної комунікації: активне слухання, зворотний зв'язок, асертивність.	6	2	4	6	14	2	2	10
Тема 5. Конфлікти в команді: причини виникнення, стратегії управління та медіація.	6	2	4	6				10
Тема 6. Методи фасилітації та прийняття групових рішень: мозковий штурм, методи консенсусу, модерація.	6	2	4	6				10
Тема 7. Цифрові інструменти та онлайн-платформи для організації командної роботи.	4	2	2	6				8
Тема 8. Практичний кейс-аналіз та оцінювання ефективності командної діяльності.	4	2	2	4	14	2	2	10
Усього годин	44	16	28	46	12	6	6	78

4. Теми практичних занять

№ тем	Назва теми	Обсяг занять (год.)	
		Денна	Заочна
1.	Тема 1. Командна робота як соціально-психологічний феномен: історія становлення та сучасні підходи.	4	
2.	Тема 2. Теоретико-методологічні основи командної взаємодії: групова динаміка, ролі та етапи розвитку команди.	4	
3.	Тема 3. Лідерство в команді: стилі, функції та вплив на ефективність групової діяльності.	4	2
4.	Тема 4. Сучасні технології ефективної комунікації: активне слухання, зворотний	4	2

	зв'язок, асертивність.		
5.	Тема 5. Конфлікти в команді: причини виникнення, стратегії управління та медіація.	4	
6.	Тема 6. Методи фасилітації та прийняття групових рішень: мозковий штурм, методи консенсусу, модерація.	4	
7.	Тема 7. Цифрові інструменти та онлайн-платформи для організації командної роботи.	2	
8.	Тема 8. Практичний кейс-аналіз та оцінювання ефективності командної діяльності.	2	2

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна)	Кількість годин (заочна)
1.	Тема 1. Командна робота як соціально-психологічний феномен	6	10
2.	Підготувати коротке есе (1–2 стор.) на тему: «Відмінність команди від робочої групи: психологічні критерії ефективності».	6	10
3.	Тема 2. Теоретико-методологічні основи командної взаємодії	6	10
4.	Скласти схему етапів розвитку команди та охарактеризувати роль кожного етапу в забезпеченні результативності діяльності.	6	10
5.	Тема 3. Лідерство в команді	6	10
6.	Проаналізувати власний стиль лідерства (самодіагностика) та описати його сильні сторони й можливі ризики для командної роботи.	6	10
7.	Тема 4. Сучасні технології ефективної комунікації	6	8
8.	Розробити приклади конструктивного зворотного зв'язку у трьох типових професійних ситуаціях.	4	10

6. Індивідуальні завдання Теми рефератів

1. Командна робота як умова професійної ефективності в сучасному суспільстві.
2. Психологічні особливості формування команди.
3. Етапи розвитку команди та їх характеристика.
4. Ролі учасників команди: психологічний аналіз та значення для результативності.
5. Лідерство в команді: сучасні підходи та моделі.
6. Трансформаційне та транзакційне лідерство у командній взаємодії.
7. Емоційний інтелект як чинник ефективної командної роботи.
8. Комунікативна компетентність фахівця в системі командної взаємодії.
9. Техніки активного слухання в професійній комунікації.
10. Зворотний зв'язок як інструмент розвитку команди.

11. Асертивність у діловому спілкуванні.
12. Бар'єри комунікації та способи їх подолання.
13. Конфлікти в команді: психологічні причини виникнення.
14. Стратегії управління конфліктами в професійному середовищі.
15. Медіація як технологія врегулювання командних конфліктів.
16. Фасилітація групових процесів: сутність та методи.
17. Мозковий штурм як метод прийняття групових рішень.
18. Технології консенсусного прийняття рішень у команді.
19. Психологічна безпека в команді як фактор ефективності.
20. Командна згуртованість: механізми формування та підтримки.
21. Мотивація учасників команди: індивідуальний та груповий аспекти.
22. Управління стресом у командній діяльності.
23. Особливості дистанційної (онлайн) командної роботи.
24. Цифрові платформи для організації командної взаємодії.
25. Міжкультурна комунікація в міжнародних командах.
26. Гендерні аспекти командної взаємодії.
27. Креативність у команді: умови розвитку та підтримки.
28. Командна робота в умовах невизначеності та змін.
29. Оцінювання ефективності командної діяльності: критерії та методи.
30. Роль рефлексії у розвитку команди та професійного зростання її учасників.

7. Методи навчання

У залежності від виду занять використовуються такі методи:

- на лекціях – різні види бесід, розповідь, пояснення, лекція; пояснювально-ілюстративний, репродуктивний та метод проблемного викладу; ілюстрація та демонстрація;
- на практичних – тренінг, виконання практичних завдань (вправ) репродуктивного та творчого характеру, моделювання й аналіз;
- у ході самостійної навчально-пізнавальної діяльності – вивчення навчальної та наукової літератури; аналіз, систематизація, класифікація, конспектування освітньої інформації; виконання вправ, пошук відповідей на запитання, виконання завдань в системі дистанційної освіти.

8. Методи контролю

Методи контролю знань:

- письмове опитування;
- контрольні - корекційні бесіди;
- усне опитування;
- письмова контрольна робота зі співбесідою;

Форма підсумкового контролю:

- для денної форми навчання – іспит (письмова робота зі співбесідою)
- для заочної форми навчання – іспит (письмова робота зі співбесідою)

**1. Схема нарахування балів
Денна форма здобуття освіти**

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання									Контрольна робота / реферат, передбачена навчальним планом	Разом	Залік	Сума
Розділ 1												
T1	T2	T3	T4	T5	T5	T7	T8	T9				
4	4	5	5	5	5	5	5	7	15	60	40	100

2.

3. Заочна форма здобуття освіти

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання							Контрольна робота / реферат, передбачена навчальним планом	Разом	Залік	Сума
Розділ 1										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7				
5	5	5	5	5	5	5	25	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Для допуску до складання підсумкового контролю заліку здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 50 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

90–100 балів – за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння надавати приклади застосування теоретичних положень в практичній діяльності, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;

70–89 балів – за знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності; ; вміння надавати приклади застосування теоретичних положень в практичній діяльності, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;

50–69 балів – за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді; слабе застосування прикладів застосування теоретичних положень в практичній діяльності, слабе застосування теоретичних положень під час розв'язання практичних задач;

1–49 балів (незадовільна кількість балів, з можливістю перескладання) – за незнання значної частини навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння застосовувати приклади щодо теоретичних положень в практичній діяльності, невміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

1. Бочелюк В.Й., Пучина О.В. Організаційна психологія на підприємстві: навчальний посібник. Київ, 2012. 272с.
2. Власова О. І., Никоненко Ю. В. Соціальна психологія організацій та управління: підручник. Київ, 2010. 398 с.
3. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління: навч. посібник. Київ, 2010. 544 с.
4. Сич В.М. Психологія управління: навч. посібник. Кам'янець-Подільський, 2015. 180 с.
5. Скібіцька Л.І. Організація праці менеджера: навч. посібник. Київ, 2010. 360 с.
6. Технології роботи організаційних психологів: навч. посібник / за наук. ред. Л. М. Карамушки. Київ, 2005. 366 с.

4. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <http://www.osvita.org.ua> – Освітній портал – все про освіту в Україні
2. <http://nbuv.gov.ua/> – Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського;
3. <http://korolenko.kharkov.com/> – Сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В.Г. Короленка;
4. <http://www.psylist.net>
5. <http://psychology-naes-ua.institute>
6. <http://www.nbuv.gov.ua>
7. <http://studentam.net.ua/content/section/23/85/> Онлайн бібліотека / електронні підручники, навчальні посібники, лекції, конспекти.

